

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorvm Libri Tres

Liber Tertivs, Sive Exempla Divinae Irae, Per Opera Poenitentiae, Nobis
Leniendae - Per Qvadragesimam Anno M. DC. XLVIII. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 10. Infernu[m] qui credit, aut non credit, quid faciat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48194](#)

Cap. III. Damna et femina exemplo, voluptates definere in miseras. 39

tione peracta, saltem tunc ab his tantis malis liberarer, omnia tolerabilia forent; sed pro dolor status meus est status æternus, finis expers, & tam diu perennaturus, quam diu Deus, & Dei iustitia est perennatura; semper omnia renoluentur, semper deuio erit inchoandū: *In aeternum omnia iudicia iusticie tua monuit ille,* Psal. 118. 160;
sed non credidi. Nunc scio; quia experior. O mare, o abyssus ærumnarū! o æternitas! o æterna æternitas! Hæc sunt mea immobilia mala. Iuua enim me, filia, si potes: *Miserere mei, que ardeo igni, & ab ipso consumor: miserere mei, que in huicmodi cruciatibus exanimor.* Cum autem filia, obstantes, immo ob ipsam æternitatis necessitatē ac legem, id facere non posset, vehementer commota ingemuit, & altissima voce exclamauit. Ad quem clamorem, qui in eadem domo erant, excitati, igneque accenso, accurrentes, omnia ordine, narrata audierunt, & contremuerunt.

X.

Hinc Virgo constituit, patris, non matris posthac vestigia sequi, cognoscens, multam esse honorum retributionem operum, & malorum actuum turpis vita maxima esse paena. Hinc probauit patris sui, in tot morbis & malis, patientiam. Hinc ipsa agnouit, illi profuisse, tot & tam diuturnos morbos: ac ne ipsa, in hac vita, delicijs æterna gaudia amitteret, æterna tormenta mereretur, secessit in eremum. Hinc tot ieunijs, cilicijs, flagellis, vigilijs, se castigauit. Hinceius & exemplo, & narratione, tanta multi conuersi, timuerunt, ne felicitate temporali fruentes suam mercedem cum diuite epulone hic reciperent: & gauisi sunt, si in varias tentationes ac tribulationes inciderent: cùm & Iacobus dicat: *Omne gaudium existimat, fratres mei, cùm in tentationes varias inciderit.* E duabus malis minus est eligendum. Si lendum est, præstat hic luere, quam ibi; tempore paruo, quam in æternitate. Hinc homines sunt patientes; hinc libenter in confessione se se demittunt; hinc corpus domant; hinc voluptatibus etiam licitis abstinent; hinc in varias religiones, in coenobia, in Carthusias, in eremos se abdunt. Nihil illis difficile est, qui volunt illa terribilia, immensaque euitare; immo qui serio credunt, ut in hac vita misericordiam, ita in altera iustitiam Dei esse insinuatam, à qua in inferno, quisquis in mortali peccato moritur, æternum sit puniendus. *Quod si quis existimat, sicut ego quidem non ui natus,* S. Chrysostomus lib. 2. de contrit. 6. 2.

40 Cap. III. Damnatae femine exemplo, voluptates desinere in miseria.
ni multos putare, ait S. Chrysostomus, terroris causa, etiam in par-
nius exaggerari minas praeceptio, superest, ut adulteros, masculorum con-
cubitores, molles, & idololatras memorato illo suppicio eximant. Quod
si terroris tantum causa & non pro veritate suppicia promittuntur;
consequens erit etiam, ut bonorum pollicitationes adhortantur tantum
modo, & non veritatis gratia promittantur. Et si ita de virag, parte
sentiamus, resoluti sunt omnia religionis nostra dogmata, si nihil aliud
in omnibus mandatis ac praeceptis diuinis datis agi dicuntur, nisi ut aut
bonorum vana spes homines, aut pena terror inans astringat. Et paulo
post. Illa diabolica deceptio est, qua hec ad terrorē dicit hominibus scri-
pta, ut resoluat diuini iudicij mecum, & remissiores nos erga obedientiam
reddat, & custodiam mandatorum Dei. Ob hoc enim tales diabolus sug-
gerit sensus, & intelligentias huiusmodi ignavas animas docet, ut pra-
sentis interim temporis resoluat vigorem, arguendas sine dubio in die ju-
dicij, ubi jam paenitentia nihil proderit. Quid enim utilitatis erit huic,
qui nunc seducitur, si tunc intellexerit errorem suum, cum paenitendi
jam non erit tempus? Non ergo inaniter decipiamus nosmetipso, neque
circumscribamur in perniciem nostri, neque alias nobis paenam incre-
dulitatis crimen conqueramus. Non enim solū si inobedientes simus
mandatis Christi, sed & si increduli existamus, suppicia nos manebunt.
Non credere autem ex eo accidit, cum viribus deficiamus ad explenda
mandata: dum enim comoda, que nobis ex obedientia promeniantur,
nobis comparare volumus, neque ea facere, qua praecepta sunt, ut an-
num futurorum meru liberemus, conscientia pondere gravati & pra-
focati parati supplicij timorem abycere omnem studemus, & in aliud
nos barathrum precipitu agimus, dum tormentis illis fidem abrogamus.
Et quemadmodum saepe homines agri, cum multis febribus aguntur, si
in aquas semetipso frigidas iniecerint, ad præsens quidem aliquid viden-
tur sibi quasi se solati, multiplicatas vero corpori suo flammæ februum
separant: ita & nos agimus, cum stimulamur conscientia peccatorum,
& in Euripum nos, vel lacus contritos præve intelligentia precipitamus.
Ex hoc enim jam necessariò quasi licet peccamus. Sic enim quasi per li-
centiam feritas increvit.

XI.

IMPROBOS SPE-
CULUM HARE-
RE IN HOC
EXEMPLIO.

Sic matri accedit supradictæ, sic accedit plerisque peccatori-
bus. Quod non credunt, non timent. Ait Apostolus: Nolite se-
duci, quoniam neque fornicarij, neque idolio servientes, neque adulteri,
neque